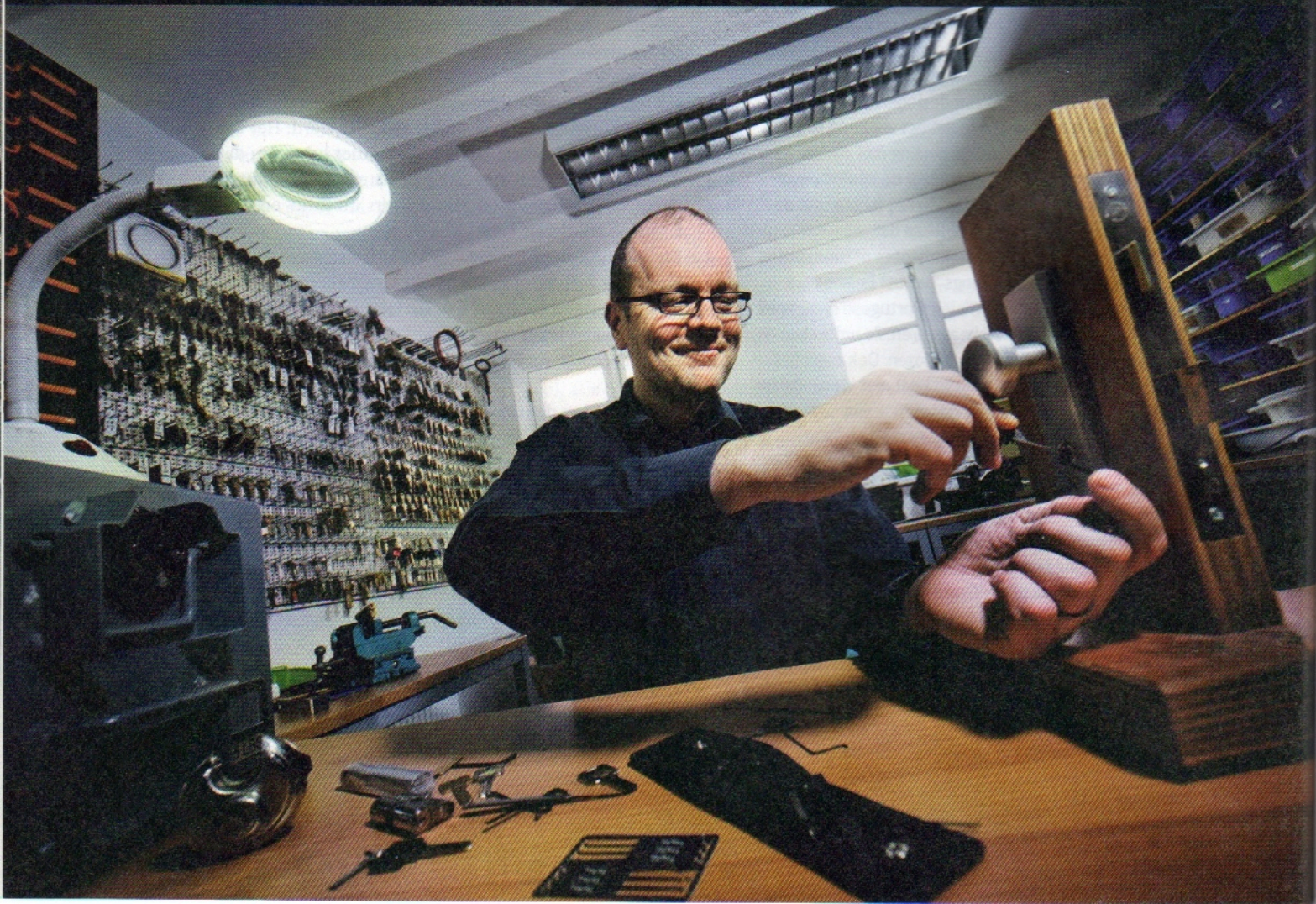

Geen slot is veilig voor de slotenkoning

Sleutel- figuur

Zit de voordeur op slot? Zeker weten? Mooi. Hier is nieuws voor u: 90 procent van alle sloten, ook die in uw voordeur, kan zonder sleutel schadevrij geopend worden. Vaak zelfs in een mum van tijd.

TEKST JOCHEM DAVIDSE FOTO'S GOFFE STRUIKSMA

STUDENT (25) PROFESSOR IN DE INBRAAK

Van onze correspondent

ENSCHDEDE, vrijdag 7 december 2010

Een 25-jarige student van de Universiteit Twente blijkt inbreken tot een ware kunst te hebben verheven. De dief gebruikte een zogenoemde lockpick-set waarmee hij woningen binnendrong. Dit zijn ijzeren staafjes waarmee sloten worden geopend. "Da's een vak apart. Daarvoor heb je gevoelige vingers nodig. Het lukt beslist niet iedereen," zegt politiewoordvoester Chantal Westerhof. De student oefende wellicht maandenlang op het openen van de meest ingewikkelde cilinder-sloten. Door die methode ontstaat geen braakschade. Bovendien ging de man, eenmaal binnen, zeer netjes te werk. Dusdanig zelfs dat meerdere slachtoffers de inbraak aanvankelijk niet eens opmerkten. Nadat de man op heterdaad was betrapt, betuigde hij uitgebreid zijn spijt en biechtte der tien inbraken op. In zijn slaapkamer vond de politie zilver, goud en 26.000 euro aan contanten. Van het geld dat hij buit maakte gaf hij niets uit, het ging hem slechts om het inbreken, zei hij.

(De Telegraaf, 7 december 2010)

In Enschede was afgelopen december dus een tovenaarslot actief. Een 'professor in de inbraak'. Iemand die met wat ijzeren staafjes en een paar goedgetrainde vingers in een mum van tijd en zonder schade aan te richten of zelfs maar sporen na te laten de meest ingewikkelde cilindersloten open kreeg. On-ge-loof-lijk! Niet schrikken: de waarheid is dat vrijwel elk voordeurslot zonder sleutel en zonder schade te openen is. Niet zelden binnen een paar minuten of sneller. Die van u waarschijnlijk ook. Hetzelfde geldt voor het hangslot van uw fiets of scooter, voor het cijferslot van uw reiskoffer en voor het kluisje in de sport-schoon. Met tovenaarslot heeft dat niets te maken. Dat heet gewoon lockpicking. Er zijn in ons land maar weinig mensen die het kunnen: lockpicken (zo weinig zelfs dat er geen fatsoenlijk Nederlands woord voor is). En voor wie nog meer geruststelling nodig heeft: bijna iedereen die over het juiste gereedschap en over de vereiste vaardigheden beschikt, is uitsluitend geïnteresseerd in de sloten. Niet in hetgeen erachter eventueel te halen valt. Voor hen is een slot wat voor een ander een sudoku, een kruiswoordpuzzel of een Rubiks kubus is. Een uitdaging dus. Een puzzel.

Wie is de beste lockpicker?

Nederlandse lockpickers, zo'n 75 in totaal, zijn verenigd in TOOOL: The Open Organisation of Lockpickers. Op clubavonden in Amsterdam en Eindhoven komen ze bijeen om over bekende en minder bekende sloten te praten, om hun technieken aan te scherpen en om met elkaar de strijd

aan te gaan in te clubcompetitie. Wie is het snelst? Wie is de beste lockpicker? De fanatiekste onder hen doen ook mee aan internationale kampioenschappen. En niet zonder succes. Iemand die het Telegraaf-bericht zonder enige verbazing las, is Barry 'The Key' Wels (40). Zonder verbazing, maar wel met het nodige chagrijn. Dergelijke berichten brengen zijn sport in diskrediet. Zijn passie. En dat terwijl hij er zelf, als oprichter en voorzitter van TOOOL, al jaren alles aan doet om duidelijk te maken dat lockpickers geen criminelen zijn. Sterker nog, door fabrikanten te wijzen op zwaktes en onvolkomenheden in hun product, »

**'Wie
is de snelste?
Er zijn zelfs
clubcompeti-
ties voor dit
soort sleutel-
figuren'**

Geen slot is veilig voor de slotenkoning

willen zij juist bijdragen aan een betere beveiliging van alles wat ons lief en dierbaar is. Sommige slotenfabrikanten hebben Barry in het verleden zelfs een goed betaalde baan aangeboden, maar in tegenstelling tot zo'n rotte appel in Enschede haalt die kant van het verhaal helaas zelden de voorpagina. Op de clubavond van TOOOOL vertelt Barry over zijn fascinatie voor sloten. Natuurlijk doet hij dat met een slot in zijn handen waarin hij met metalen staafjes onophoudelijk zit te peuren. Zijn interesse werd voor het eerst gewekt in 1987 door de Bondfilm *The Living Daylights*. Gadgetprofessor Q geeft daarin een sleutelhanger aan 007 waarmee hij zo'n 90 procent van alle sloten zonder sleutel moet kunnen openen. Zegt Q. Daar wil puber Barry meer van weten. Wat is dat voor een ding? Hij kan geen sleutelboer meer voorbijlopen zonder er binnen te stappen. Hij stelt honderden vragen. Niet altijd tot plezier van de sleutelmaker. Sommigen vinden zijn bovenmatige interesse zelfs zo verdacht dat ze hem buiten smijten. Maar Barry moet het weten. Hij gaat op zoek naar documentatie over de kunst van het lockpicken, en naar het juiste gereedschap. Hij koopt het ene na het andere slot, bestudeert de werking en komt er zo achter dat hij de sleutelhanger van Q niet eens nodig heeft. "Hier, kijk," zegt hij. Het slot waarmee hij bezig was tijdens zijn verhaal, een slot dat in elke Nederlandse voordeur zou kunnen zitten, is open. Binnen twee minuten. Hij heeft er niet eens naar gekeken.

In één klap beroemd

Het lockpicken is nauw verwant met de wereld van het computerhacken. Simpel gezegd is het de hardware-variant ervan. Vandaar dat Barry, die op het gebied van lockpicken inmiddels mondiaal een bijna mythische status heeft bereikt, een vaste spreker is op internationale hackerconferenties. Zijn demonstraties en workshops die hij daar geeft, behoren stevast tot de best gewaardeerde en de drukst bezochte. Zelf kan

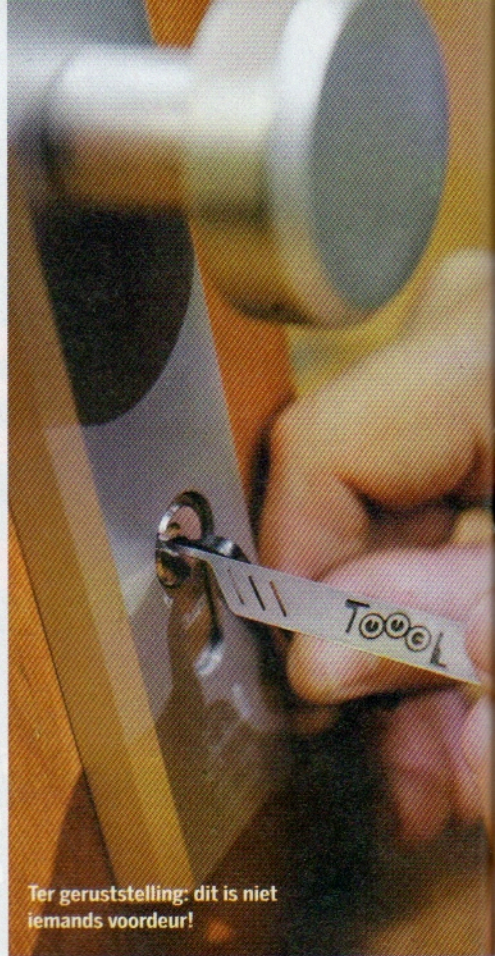
hij zich vooral zijn eerste optreden goed herinneren op de Amerikaanse HOPE-conferentie (Hackers on Planet Earth) in 2000. Barry kreeg er een cijferhangslotje in zijn handen geduwd. Hij kende het bewuste slot niet, maar zag aan het mechanisme wel wat de achilleshiel ervan was. In twee seconden was het open.

De zaal werd doodstil. Monden vielen open. Geen applaus. Barry keek verbouwereerd de zaal in. Hij bleek het slot in zijn handen te hebben waarmee op vrijwel alle highschools in Amerika de persoonlijke kluisjes van de leerlingen werden beveiligd.

Begin dit jaar was Barry opnieuw in Amerika. Bij een sleutelboer – hij kan het nog steeds niet laten – zag hij zo'n zelfde model slot liggen als dat hij vijftien jaar eerder voor een volle zaal zo eenvoudig open kreeg. *With Anti-Shim Technology!* stond er nu op de verpakking. Barry kon een glimlach niet onderdrukken. Het stukje gereedschap waarmee hij destijds het cijferslot opende, en waarmee hij in hackerskringen in één klap beroemd werd, heet een *shim*.

Het is een dun metalen plaatje met drie smalle uiteinden. Zo belachelijk simpel dat je het zelf uit een bierblikje kunt knippen. Tijdens de clubavond demonstreert Barry op een hangslot hoe het werkt. Je moet daarbij niet met je ogen knippen, want dan mis je het. Klik, open. Het is een techniek waar nauwelijks oefening voor nodig is. Weten hoe het werkt is voldoende.

En daarmee komt dit artikel op een lastig punt. Op clubavonden van TOOOOL loop je namelijk niet zomaar even binnen. Nieuwe leden worden vrijwel uitsluitend toegelaten wanneer zij geïntroduceerd worden door bestaande leden. Door leden die bewezen hebben hun kennis en vaardigheden niet aan te wenden voor criminele activiteiten. Door leden die lockpicken voor de sport, en voor niets anders dan dat. Helaas valt zo'n filter onmogelijk aan te brengen op Panoramalezers. Mensen die in

Ter geruststelling: dit is niet iemands voordeur!

dit artikel willen achterhalen hoe bijvoorbeeld een shim werkt, kunnen hier dus ophouden met lezen. Maar neem van mij aan dat het doodeenvoudig is. Zelfs mij kostte het niet meer dan een paar tellen.

De leden van TOOOOL zijn stuk voor stuk man. Sommige van hen zijn professionele sleutelmakers die hun werk in de avonduren vermomd als hobby gewoon voortzetten. Maar het merendeel is, net als Barry, werkzaam in de informatietechnologie. Dezelfde vingers die overdag op een muis of toetsenbord liggen, zijn 's avonds in de weer met sloten en lockpicksets. Aan de grote tafel van het Amsterdams café gaat het er deze avond gezellig aan toe. Praatje maken, biertje erbij, stopwatch op tafel en poeren maar. Uren aan een stuk.

De wereldrecordhouder

Het shimmen is waarschijnlijk de eenvoudigste manier van lockpicken, maar werkt alleen op sommige hangsloten. Om bijvoorbeeld een voordeurslot te openen bestaan er diverse andere, en voor lockpickers veel interessantere technieken. Technieken die niet alleen meer vaardigheid en oefening vereisen, maar ook meer kennis van

De clubavond van TOOOL:
één groot slotoffensief.

de werking van een slot.

Een standaard voordeurslot bestaat uit grofweg twee delen: een huis en een kern. Metalen pinnen – meestal vijf in totaal – die vanuit het huis in de kern (de cilinder) zakken, voorkomen dat je de cilinder kunt draaien. Wanneer de juiste sleutel in de sleuf wordt gestoken, drukt die de pinnen weg uit de kern terug het huis in en kan de cilinder draaien. Met andere woorden: is het slot open.

Maar met een lockpick-set (voor drie tientjes volstrekt legaal te bestellen op internet) bereikt een goede lockpicker dus hetzelfde resultaat.

Met de *spanner* brengt hij het slot op de juiste spanning en vervolgens gaat hij met een *lifter* de sleuf van het slot binnen om de pinnen een voor een uit de kern weg te drukken. Dit is de techniek die de student in Enschede zo feilloos in de vingers had: het handmatig pic-ken.

Maar je hebt bijvoorbeeld ook de impressietechniek, waarbij het de kunst is een blanke sleutel precies zo te vijlen dat hij een specifiek slot opent. Dat klinkt als een hoop werk, maar dat hoeft het niet te zijn. Het levende bewijs daarvan is lid van TOOOL en

'De clubleden poeren de hele avond in sloten, uren aan een stuk'

heet Jos Weyers (40). Hij is wereldre-cordhouder in deze discipline: 57 secon-den.

Een dikke week na de clubavond ont-moet ik Barry in zijn werkplaats/hobby-ruimte. Hier bestudeert hij sloten en geeft hij zijn masterclass lockpicking. Een muur hangt vol met sleutels. Tot de nok toe gevulde ladekasten en stel-lages reiken tot aan het plafond. Op de werktafels staan bankschroeven en ander zwaar materieel naast een kluis waarmee Barry nog bezig is. Maar dat project ligt nu even stil.

Deze week gaat zijn aandacht vooral uit naar een zogenoemd discusslot. Het slot waar het om draait in een juridi-sche zaak waarin Barry als getuige-expert fungeert. Het is niet de eerste keer dat hij voor zo iets is gevraagd. Al vaker heeft hij rapporten geschreven die korte metten maakten met de bewe-ring dat een bepaald slot 'onpickbaar' zou zijn. Alleen nu, en dat is voor Barry een primeur, neemt de rechter geen genoegen met zijn rapport. Hij wil het hem zien doen. Live. In de rechtszaal. De zaak gaat over een gehuurde aan-hanger. De huurder heeft het ding gehuurd, het 's avonds weer op het »

Ook kluisjes moeten eraan geloven.

Net als in de film: een kwestie van voelen en luisteren.

terrein van de verhuurder geparkeerd en de sleutels vervolgens door de brievenbus gegooid. De volgende dag werd hij gebeld. De sleutels hadden ze gevonden, de aanhanger niet. Rara? De huurder, die nu van diefstal verdacht wordt, schakelde Barry in. Of hij kan bewijzen dat het slot op de aanhanger ook te openen valt zonder sleutel? Dat kan hij. In zijn werkruimte heeft hij een soortgelijk slot op drie manieren geopend: met handmatig picken, met de folie-impresieteknik (een techniek met een blanke sleutel en aluminiumfolie) en met een zogenaamde slagsleutel (of bump-key).

Met een onderzoek naar die laatste techniek heeft Barry in 2005 nog uitgebreid het nieuws gehaald. Actualiteitenrubrieken, kranten, consumentenprogramma's, iedereen stond op z'n achterste poten. Waarschijnlijk ook omdat de techniek met de slagsleutel zo kinderlijk eenvoudig oogt. Je steekt een passende sleutel – dus eentje die wel in het slot past maar het niet opent – in de sleuf van het slot, zet er de juiste hoeveelheid zijwaartse druk op en geeft dan met een voorwerp een korte, felle tik bovenop de sleutel. Wie alles precies goed doet, heeft grote kans op succes. Zonder het slot te beschadigen. De ophef was flink, maar veel

'Barry geeft in Amerika demonstraties voor volle zalen – monden vallen open'

heeft zijn onderzoek niet veranderd. Ook bij de nieuwste sloten werkt de slagsleutel vaker wel dan niet. Ik heb het hem herhaaldelijk gevraagd, maar ik merk aan alles dat Barry niet wil dat ik meega naar de rechtszaak. Hij is zonder mij al zenuwachtig genoeg. In zijn werkplaats, met het slot voor hem op tafel, was het een eitje, maar zo zal het in de rechtszaal niet zijn.

De tegenpartij zal de originele situatie zo waarheidsgetrouw willen nabootsen. Dat wil zeggen dat het slot is bevestigd aan een deel van een aanhanger. Barry zal er dus bij moeten gaan liggen. En dan is het nog maar de vraag hoeveel werkruimte hij heeft. Als het slot in een metalen behuizing zit, kon het wel eens lastig worden...

Een uur na zijn optreden in de rechtszaal bel ik Barry:

"En?"

"Twee minuten. Bump-key." <<

P.S. Alles over de lockpickersvereniging TOOOL en alles, of tenminste veel, over lockpicking is te vinden op of via www.toool.nl. Maar laat ons straks niet in De Telegraaf lezen dat er her en der in het land inbraakprofessoren actief zijn! Belooft?